

Nr 19.

Ankom till riksdagens kansli den 22 februari 1927 kl. 1 e. m.

*Utlåtande, i anledning av väckt motion om pension åt
förra tjänstemannen i riksdagens tryckeriexpedition C. H.
Lallerstedts änka.*

I två till bankoutskottets förberedande handläggning hänvisade likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren under nr 119 av herrar *von Geijer* och *Rune* samt den andra inom andra kammaren under nr 175 av herrar *af Ekenstam* och *Hagman*, har hemställts, »att riksdagen måtte besluta, att till redaktören Henning Lallerstedts änka *Alma Hedvig Lallerstedt, född Nilsson*, må från och med innevarande år under hennes återstående livstid, så länge hon förbliver ogift, från riksgäldskontoret utgå en årlig pension av trehundra kronor.»

Till stöd för detta yrkande har i motionerna anförts följande:

»Redaktören Carl Henning Lallerstedt antogs 1912 till tjänsteman i riksdagens tryckeriexpedition och innehade sådan anställning till den 28 februari 1926, då han avled, och har han således tjänstgjort i sagda egenskap under 15 riksdagar.

Behållningen i bouppteckningen efter bemålde Lallerstedt utgjorde endast 862 kronor 32 öre. Lallerstedt efterlämnar såsom änka *Alma Hedvig Lallerstedt, född Nilsson, född den 30 mars 1866*. Såsom av bilagda handlingar framgår, utgör änkans enda tillgång hennes bo. Då fru Lallerstedt ej heller åtnjuter pension från något håll, där mannen varit anställd, är hon således i största behov av ekonomiskt understöd.

Det må framhållas, att riksdagen vid flera föregående tillfällen beviljat pensioner till änkor efter inom riksdagen förut anställda tjänstemän. Såsom exempel härpå må anföras, att, när förste notarien i andra kammaren *N. C. Sandström* år 1914 avlidit, hans änka erhöll en årlig pension av 500 kronor. Vidare beviljades förste notarien *J. C. Lundgrens* änka vid 1919 års riksdag en pension av 1,200 kronor. Även utgår, enligt beslut av 1921 års riksdag, till korrekturläsaren vid riksdagens tryckeriexpedition *G. M. Karlströms* änka pension med 500 kronor.

Som grund för bifall till framställningen om pension för änkan *Karlström* anfördes bland annat, att hennes man tjänstgjort i riksdagens tryckeriexpedition över 25 år. I det föreliggande fallet kan ifråga om fru Lallerstedts man, redaktören *C. H. Lallerstedt*, åberopas allenast en tjänstgöring av något över 14 år inom samma expedition. Med hänsyn till Lallerstedts avsevärt kortare tjänstgöringstid inom riksdagen än *Karlströms* torde ett årligt pensionsbelopp av 500 kronor icke kunna ifrågasättas, utan anse vi oss i detta fall böra stanna vid att föreslå en pension å 300 kronor.»

Beträffande vissa i motionerna återopade bilagor får utskottet hänvisa till motionen nr 119 i första kammaren.

Utskottet.

Såsom i motionerna framhållits, har riksdagen tidigare i några fall beviljat pensioner åt efterlevande till befattningshavare, vilka innehaft anställning i riksdagens tjänst. Det torde emellertid härvid böra erinras, att den av 1919 års lagtima riksdag beviljade pensionen till förste notarien J. C. Lundgrens änka — vilken pension fastställts till ett belopp av 750 kronor och icke, såsom i motionerna uppgivits, 1.200 kronor — delvis ansågs såsom tjänstepension, föranledd av att änkan Lundgren själv under en följd av år innehaft anställning såsom stenograf hos andra kammaren.

I de övriga återopade fall, då pensionering av änkor efter befattningshavare hos riksdagen tidigare förekommit, har befattningshavarens tjänstetid hos riksdagen uppgått till ett avsevärt antal år, nämligen till respektive 50 och 25 år. I här förevarande fall uppgår befattningshavarens anställningstid hos riksdagen endast till omkring 14 år. Under sådana förhållanden och med hänsyn till den principiella ståndpunkt, 1925 års riksdag intagit till då föreliggande förslag av liknande art (se bankoutskottets utlåtande nr 19 år 1925), har utskottet funnit sig icke böra tillstyrka, att riksdagen skulle i detta fall bevilja årlig änkepension. Däremot har utskottet med hänsyn till föreliggande omständigheter ansett sig böra förorda, att änkan Lallerstedt må, på sätt under senare år i några fall medgivits, tilldelas en gratifikation en gång för alla. Denna gratifikation synes böra bestämmas till samma belopp, som beviljats i nyss antydda fall, eller 1.000 kronor, att utgå från förslagsanslaget till riksdags- och revisionskostnader samt kostnader för riksdagens hus.

På grund av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen, i anledning av förevarande motioner I: 119 och II: 175, må å. tjänstemannen i riksdagens tryckeriexpedition C. H. Lallerstedts änka Alma Hedvig Lallerstedt, född Nilsson, såsom gratifikation anvisa ett belopp av ettusen kronor, att utgå av förslagsanslaget till riksdags- och revisionskostnader samt kostnader för riksdagens hus.

Stockholm den 22 februari 1927.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
 från första kammaren: herrar C. E. Svensson, Dalberg, Johansson i Friggeråker, Lindgren, Ström, Andersson i Hedsta, Abrahamsson och P. A. Larsson;
 från andra kammaren: herrar Bäcklund, Wikström, Höglund, Svensson i Betingetorp, Paulsen, Ernfors, Heiding och Eklund.